

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ

Знайомство з курсом **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ**

**Обов'язкова компонента освітньо-професійної
програми «Водні біоресурси та аквакультура»
Спеціальність 207 I освітній рівень.**

Викладач: кандидат історичних наук, Фролов
Сергій Володимирович

Кафедра філософії та суспільних наук

Телефон - 0576357417.

Електронна пошта: fsvvet2015@ukr.net

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Історія України є базовою навчальною дисципліною і має на меті навчити студентів розуміти історичну дійсність і суспільне життя українського народу в соціально-політичній та державотворчих сферах. Під час вивчення історії студенти мають можливість пізнати закономірність виникнення, розвитку і функціонування державних утворень на території сучасної України. Знання вітчизняної історії є невід'ємним елементом формування повноцінного світогляду особистості. Програма передбачає надання студентам ґрунтовних знань про минуле українського народу, його державність, еволюцію державного ладу і форм правління, внесок у розвиток світової цивілізації.

Мета курсу «Історія України» полягає в розкритті закономірностей та особливостей економічного, соціального, політичного та культурного розвитку України, її відносин з іншими народами та державами.

Курс «Історія України» пов'язаний з соціально-політичними та гуманітарними дисциплінами, такими як, політологія, соціологія, історія української культури. Під час оволодіння матеріалом формуються навички наукового аналізу, що забезпечує самостійне осмислення закономірностей історичного розвитку, а також практичні навички роботи з історичними джерелами і науковою літературою.

Завдання дисципліни - допомогти студенту зрозуміти сучасність за допомогою аналізу минулого, оволодіти основами методики історичного дослідження, зокрема ретроспективного, порівняльного, діалектичного методу, історичної хронології. Виробити навички наукової роботи з історичними першоджерелами, різноманітною навчальною літературою. Навчити студента методиці самостійної роботи при підготовці до занять та підсумкового контролю знань. Зацікавити вітчизняною історією, практикуючи відвідання історичних музеїв, історико-культурних пам'яток, інформуючи про найактуальніші проблеми сучасної історії та політики.

Історія України вчить молоду людину, спираючись на загальнолюдські цінності, творчо опрацьовувати і критично переосмислювати багатство світового історичного досвіду та

засвоювати його уроки, формувати на цій основі власні переконання, громадянську позицію, здобути навички і вміння, необхідні для практичної діяльності.

Попередні умови для вивчення курсу: відсутні.

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни (кодування згідно чинної освітньо-професійної програми, в дужках вказана забезпечувана компетенція відповідного стандарту вищої освіти).

Компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.**(ЗКС2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя).**

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.**(ЗКС5.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу).**

ЗК6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.**(ЗКС6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності).**

Програмні результати навчання:

ПРН1. Володіти вільно державною мовою, включаючи спеціальну термінологію, для проведення літературного пошуку. Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України. **(ПРНС2. Знати**

історію України та її культуру, процеси незалежності, територіальну цілісність та демократичний устрій України).

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни межах компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

єктивні

Здатність до розуміння базових, історичних категорій та концепцій, які описують фундаментальну природу історичного процесу(ЗК2,ПРН1)/практичні завдання.

Знати та розуміти витоки української нації та її місце у загальнолюдських процесах(ЗК5)/практичні завдання.

Брати участь у дискусіях на суспільно- політичні теми української історії (ЗК6)/практичні завдання.

Здатність визначати соціально культурні цінності та норми, створені в процесі розвитку суспільства (ЗК2)/практичні завдання.

Уміння ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях (ЗК6,ПРН1)/практичні завдання.

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, семінарських занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 90 годин, в тому числі 22 години лекційних, 20 годин семінарських занять та 48 годин самостійних занять.

Формами проміжного контролю, є самостійні завдання, написання та захист рефератів, виступи на семінарських заняттях, проходження модульного контролю.

Формою підсумкової атестації є іспит.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Напрямок 207 – Водні біоресурси та аквакультура

Освітньо-кваліфікаційний рівень - Бакалавр.

Обов'язкова компонента. Курс I.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю		Обсяг дисципліни за навчальним планом		У т.ч. по семестрах			
				денне навчання		заочне навчання	
				І	ІІ	І	ІІ
Всього годин по плану		3	90		90		90
У т.ч. аудиторних		1,4	42		42		12
Самостійних		1,6	48		48		78
Із аудиторних: лекцій		0,7	22		22		6
Лабораторних							
Практичних							
Семінарських		0,6	20		20		6
Модуль (заліковий кредит)	І	1,0	30		30		30
	ІІ	2,0	60		60		60
Контрольна							

робота							
Курсовий проект							
Залік							
Іспит підсумковий					*		*

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

Назва модулів дисципліни	Шифр компетентностей освітньої програми
<p>Модуль 1. Україна в IX – друга половина XIX ст. Східні слов'яни. Зародження української державності. Київська Русь. Галицько-Волинська держава – спадкоємниця Київської Русі. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав. Українські землі у складі Речі Посполитої (II половина XVI ст. – перша половина XVII ст.). Соціально-економічний розвиток та суспільно-політичне життя в українських землях в XVII-XIX ст.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК2); Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК5); Цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК6).</p>	<p>ЗК2; ЗК5; ЗК6; ПРН1.</p>
<p>Модуль 2. Україна у XX ст. – початку XXI ст. Україна на зламі XIX – XX ст. Україна 20-х – 80-х років XX ст. Проголошення незалежності України. Державотворчі процеси в незалежній Україні. Соціально-економічне, політичне і духовне становище в Україні на початку XXI ст. Зовнішньополітична діяльність</p>	<p>ЗК2; ЗК5; ЗК6;</p>

<p>України.</p> <p>Компетентності дисципліни:</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК2);</p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК5);</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК6).</p>	<p>ПРН1.</p>
<p>Підсумковий контроль.</p> <p>Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі теми курсу «Історія України»</p>	

Теоретичні заняття (лекційний курс)

№ п/п	Тема та план лекцій	Кіль- кіст- ь го дин	Рекомен- дована літерату- ра
	Академічний модуль 1		
1.	<p>Східні слов'яни. Зародження української державності. Київська Русь. Галицько-Волинська держава – спадкоємниця Київської Русі.</p> <p>1. Східні слов'яни в I-IX ст.: основні теорії етногенезу, розселення, заняття, побут та еволюція суспільного устрою.</p> <p>2. Передумови утворення та теорії походження Київської Русі..</p> <p>3. Основні етапи розвитку Давньоруської держави.</p> <p>4. Політичний та соціальний устрій, економічний розвиток Київської Русі.</p> <p>5. Галицько-Волинська держава – спадкоємниця Київської Русі. .</p> <p>6. Боротьба Русі проти монголо-татарської навали. Південно-західні руські князівства під ігом Золотої Орди.</p>	2	<p>1[9...40]</p> <p>8[1...25; 26...45]</p> <p>3[12..37]</p> <p>9[1...60]</p> <p>15[1...228]</p>
2.	<p>Українські землі у складі Великого князівства Литовського і інших держав. Українські землі у складі Речі Посполитої (друга половина XVI – перша половина XVII ст.). Люблінська унія 1569 року: причини прийняття, зміст, напрямки.</p> <p>1. Приєднання українських земель до Великого князівства Литовського. Велике князівство як</p>	2	<p>1[45...70]</p> <p>2[57...119]</p> <p>3[272..291]</p> <p>4[216..245]</p> <p>8[216..245]</p>

	<p>форма поліетнічної держави литовців, українців, білорусів.</p> <p>2. Польська експансія на українські землі наприкінці XIV- на початку XV ст. Зближення Литви і Польщі. Кревська унія 1385 року. Опозиція князя Вітовта.</p> <p>3. Українські землі у другій третині XV-XVI ст. Люблінська (1569 р.), Берестейська (1596 р.) унії та їх політичні наслідки.</p> <p>4. Соціально-економічні процеси в XIV-XV ст.</p>		16[53..80]
3.	<p>Виникнення українського козацтва. Запорізька Січ. Українська національна революція XVII ст. і встановлення української державності.</p> <p>Лекція 1</p> <p>1. Передумови виникнення та джерела формування козацтва. Запорізька Січ. Військовий та адміністративний устрій. Формування органів влади та управління.</p> <p>2. Козацько-селянські повстання наприкінці XVI – на початку XVII ст.</p> <p>3. Українське козацтво в системі міжнародних відносин XVI – XVII ст.</p> <p>Лекція 2</p> <p>4. Причини, характер, рушійні сили, періодизація національно-визвольної війни.</p> <p>5. Утворення української гетьманської держави.</p> <p>Громадянська війна та поділ козацької України на два гетьманства (вересень 1657 – червень 1663 років).</p> <p>6. Боротьба за возз'єднання української держави (вересень 1663 – вересень 1676 років).</p>	4	<p>1[71...161]</p> <p>2[121..207]</p> <p>5[185..192; 227...229]</p> <p>6[51...65]</p> <p>11[102..199]</p>

	П. Дорошенко.		
4.	<p>Наступ царизму на українську державність у другій половині XVII - XVIII ст. Втрата Україною своєї незалежності. Правобережні та західноукраїнські землі під владою Польщі в другій половині XVII - XVIII ст. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперії (кінець XVIII - XIX ст.). Українське національне відродження.</p> <p>1. Українська державність наприкінці XVII – на початку XVIII ст. Запоріжжя у складі Російської держави. Ліквідація Запорізької Січі.</p> <p>2. Соціально-економічне та політичне становище правобережних та західноукраїнських земель. Бахчисарайський та Карловицький мир. Правобережжя в роки Північної війни. Відновлення влади Речі Посполитої.</p> <p>3. Нова доба козацько-селянських війн: Гайдамаччина. Поділи Речі Посполитої та їх наслідки для українських земель.</p> <p>4. Поділ Запорізької Січі. Колонізація.</p> <p>5. Становище українських земель у першій половині XIX ст. Активізація суспільно-політичного життя у Наддніпрянщині.</p> <p>6. Початок українського національного відродження. Кирило-Мефодіївське товариство.</p> <p>Скасування кріпацтва та демократичні реформи другої половини XIX ст.</p> <p>7. Суспільно-політичні рухи в Наддніпрянській Україні другої половини XIX ст. Соціально-демократичний розвиток.</p>	2	<p>1[162..184]</p> <p>2[209...289]</p> <p>6[72...103]</p> <p>7[110...160]</p>

5.	<p style="text-align: center;">Академічний модуль 2</p> <p>Україна на початку ХХ ст. (1900 - лютий 1917 року). Утворення політичних партій та їх роль у демократичній революції в Росії. Українська національна-демократична революція 1917-1920 рр. Боротьба за відродження державності України. Економічний та соціально-політичний стан України у 20-30-х рр. ХХ ст. Радянська Україна в новій системі міжнародних відносин.</p> <p>Лекція 1</p> <p>1. Україна в роки першої російської революції 1905-1907 рр. Україна в роки Третьочервневої монархії (червень 1907 – липень 1914 рр.). Столипінська аграрна реформа.</p> <p>2. Західноукраїнські землі на початку ХХ ст. Соціально-економічний розвиток. Культурно-просвітницький рух.</p> <p>3. Українські землі в роки першої світової війни. Лютнева революція в Росії та її вплив на Україну.</p> <p>Лекція 2</p> <p>4. Створення Української Центральної Ради. Універсали. Історичне значення Центральної Ради.</p> <p>5. Українська Народна республіка за доби Директорії. Акт злуки УНР та ЗУНР. Проголошення ЗУНР.</p> <p>6. Боротьба за владу в Україні у 1919 – 1920 рр. Проголошення УРСР. Запровадження політики «воєнного комунізму». Боротьба проти Денікінщини. Встановлення радянського режиму.</p> <p>Лекція 3</p> <p>7. УСРР на початку 20-х років. Міжнародне і</p>	6	<p>2[290..379; 381..535] 3[333..339; 339..346] 6[110..128; 129..139; 140...145] 11[201..247]</p>
----	--	---	--

	<p>внутрішнє становище. НЕП. Створення СРСР.</p> <p>8. Соціально-економічні перетворення. Індустріалізація. Колективізація. Голод 1932-1933 рр. Процес формування тоталітарного режиму в СРСР. Національно-культурне будівництво. Політика коренізації.</p> <p>9. Західноукраїнські землі у 20-30 роки. Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини.</p>		
6.	<p>Друга світова війна. Україна в роки Великої Вітчизняної війни(1939-1945 рр.)</p> <p>1. Пакт Молотова-Ріббентропа. Вхідження західноукраїнських земель до складу СРСР.</p> <p>2. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Оборонні бої на території України у 1941-1942 рр. Причини поразок Червоної армії на початку війни.</p> <p>3. Окупаційний режим в Україні (1941-1944 рр.). Політичні та економічні плани нацистів щодо України та методи їх реалізації.</p> <p>4. Рух опору проти німецько-фашистського режиму на території України. Радянський партизанський рух. Збройна боротьба формувань</p>	2	<p>2[537..654]</p> <p>3[347..371]</p> <p>6[147..190]</p> <p>9[1..239]</p> <p>11[350..449]</p>

	<p>ОУН-УПА.</p> <p>5. Завершення Другої світової війни. Внесок народу України в перемогу над фашизмом.</p>		
7.	<p>Україна в роки відбудови і подальшого розвитку народного господарства (1945-1950 рр.). Соціально-економічні і політичні процеси в Україні в другій половині 50-х–середині 80-х років. Поглиблення кризи тоталітаризму в СРСР і проголошення незалежності України (1985-1991 рр.). Україна в умовах розбудови незалежності.</p> <p>Лекція 1</p> <p>1. УРСР у перші повоєнні роки. Перехід України до мирного будівництва. Відбудова народного господарства.</p> <p>2. Посилення тоталітарного режиму в республіці. Ідеологічний наступ сталінізму. Західноукраїнські землі в повоєнні роки.</p> <p>3. Хрущовська «відлига». Пошуки нових підходів до розв'язання проблем соціально-економічного і політичного життя та їхні наслідки. Опозиційний рух у 60-80-х роках.</p> <p>Лекція 2</p> <p>4. Наростання кризових явищ у суспільно-економічному розвитку України із середини 70-х років. Перебудовчий курс М. Горбачова і Україна.</p> <p>5. Головні чинники, що зумовили процес перебудови; проведення економічних та політичних реформ.</p> <p>6. Піднесення національно-визвольного руху;</p>	4	<p>2[655..724]</p> <p>6[195..235]</p> <p>10[1..214]</p> <p>11[451..487]</p>

	формування багатопартійності в Україні. 7. Суверенізація УРСР; народження незалежності України.		
	Усього	22	

Семінарські заняття

№ п/п	Тема	Перелік завдань для виконання студентами	Кількість годин	Місце проведення	Методичне і технічне забезпечення
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Україна в IX – друга половина XIX ст.					
1.	Первісне суспільство і перші державні утворення на території України. Східні слов'яни.	<p>1. Початок формування людської цивілізації на території України.</p> <p>2. Скіфо - сарматська доба та античні міста-держави Північного Причорномор'я.</p> <p>3. Східні слов'яни в I – IX ст.: основні теорії етногенезу, розселення, заняття, побут та еволюція суспільного устрою.</p>	2	Аудиторія	Мультимедійний проектор М-1-5
2.	Зародження державності на землях України. Київська Русь. Галицько-Волинська держава.	<p>1. Основні етапи розвитку Давньоруської держави.</p> <p>2. Політичний та соціальний устрій, економічний розвиток Київської Русі.</p> <p>3. Характерні риси та особливості розвитку культури, хрещення Русі та його історичне значення.</p> <p>4. Змагання українських князівств за політичне лідерство.</p> <p>1. Змагання українських</p>	2	Аудиторія	Мультимедійний проектор М-1-5

		<p>князівств за політичне лідерство.</p> <p>2. Галицько-Волинська держава – спадкоємниця Київської Русі.</p> <p>3. Боротьба Русі проти монголо-татарської навали.</p> <p>4. Південно-західні руські князівства під ігом Золотої Орди.</p>			
3.	Запорізька Січ – демократи на козацька республіка. Хмельниччина.	<p>Семінар 1</p> <p>1. Запорізьке козацтво у вітчизняній та зарубіжній історіографії.</p> <p>2. Передумови виникнення та джерела формування козацтва.</p> <p>3. Запорізька Січ. Військовий та адміністративний устрій.</p> <p>4. Формування органів влади та управління.</p> <p>Семінар 2</p> <p>5. 1648-1649. Зборівська угода.</p> <p>6. 1650-1651. Білоцерківська угода.</p> <p>7. 1652-1654. Переяславська угода.</p> <p>8. 1654-1657. Союз зі шведами.</p>	4	Аудиторія	Мультимедійний проектор М-1-5

		9. Козацька держава. Наслідки.			
4.	<p>Українська державність XVII-початок XVIII ст.</p> <p>Українські землі у складі Російської та Австрійської імперії (кінець XVIII ст. – XIX ст.).</p> <p>Українське національне відродження</p>	<p>1. Українська державність наприкінці XVII – на початку XVIII ст.</p> <p>I. Самойлович, I. Мазепа, П. Орлик.</p> <p>2. Колоніальна політика Російської імперії щодо України у XVIII ст. Скасування Гетьманщини.</p> <p>3. Запоріжжя у складі Російської держави. Ліквідація Запорізької Січі.</p> <p>4. Становище українських земель у першій половині XIX ст.</p> <p>5. Активізація суспільно-політичного життя у Наддніпрянщині.</p> <p>6. Початок українського</p>	2	Аудиторія	Мультимедійний проєктор М-1-5

		<p>національного відродження. Кирило-Мефодіївське товариство.</p> <p>7. Скасування кріпацтва та демократичні реформи другої половини XIX ст.</p> <p>8. Суспільно-політичні рухи в Наддніпрянській Україні другої половини XIX ст.</p> <p>9. Західноукраїнські землі під владою Австрійської імперії.</p>			
Модуль 2. Змістовий модуль 2. Україна у XX – початку XXI ст.					
5.	<p>Центральна Рада: діяльність, причини поразки.</p> <p>Суспільно-політичний та економічний розвиток України у 20-30 роках XX ст.</p>	<p>Семінар 1</p> <p>1. Лютнева революція в Росії та її вплив на Україну.</p> <p>2. Створення Української Центральної Ради.</p> <p>3. Перші універсали та їх вплив на українське національне відродження.</p> <p>4. Історичне значення Центральної Ради.</p> <p>Семінар 2</p> <p>5. УСРР на початку 20-х років. Міжнародне і внутрішнє становище. НЕП. Створення СРСР.</p> <p>6. Соціально-економічні перетворення, Індустріалізація. Колективізація. Голод 1932-</p>	4	Аудиторія	<p>Мультимедійний проектор</p> <p>М-1-5</p>

		<p>1933 рр. Процес формування тоталітарного режиму в СРСР.</p> <p>7. Національно-культурне будівництво. Політика коренізації.</p> <p>8. Західноукраїнські землі у 20-30 роки. Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини.</p>			
6.	<p>Внесок українського народу в розгром німецького фашизму. Україна в складі СРСР (40-80 рр. ХХ ст.)</p>	<p>Семінарське заняття 1.</p> <p>1. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Пакт Молотова-Ріббентропа. Входження західноукраїнських земель до складу СРСР. Радянізація західноукраїнських територій.</p> <p>2. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Оборонні бої на території України у 1941-1942 рр. Причини поразок Червоної армії на початку війни.</p> <p>3. Окупаційний режим в Україні (1941-1944 рр.). Політичні та економічні плани нацистів щодо України та методи їх реалізації.</p> <p>4. Рух опору проти німецько-фашистського режиму на території</p>	2	Аудиторія	<p>Мультимедійний проектор</p> <p>М-1-5</p>

		<p>України. Радянський партизанський рух. Збройна боротьба формувань ОУН-УПА.</p> <p>5. Завершення Другої світової війни. Внесок народу України в перемогу над фашизмом.</p> <p>Семінарське заняття 2.</p> <p>1. Україна в повоєнне десятиріччя (1945-1955 рр.). Повоєнні територіальні зміни. Зовнішньополітична діяльність УРСР. Особливості відбудови народного господарства. Радянізація західних областей республіки. Рух опору. Операція «Вісла». Культурно-ідеологічні процеси в Україні.</p> <p>2. Соціально-економічний розвиток України (1956-1985 рр.). Проблеми розвитку народного господарства. Економічні реформи 60-х років та причини їх згортання. Посилення застійних явищ в соціально-економічному житті республіки.</p> <p>3. Суспільно-політичне життя в Україні (1956-1985 рр.). Хрущовська «відлига». Наростання кризи в суспільно-політичному</p>	2		
--	--	---	---	--	--

		житті. Дисиденський рух.			
7.	Етапи становлення суверенної та незалежної України.	<p>1. Утвердження національної державності. Стартові умови розгортання державотворчого процесу. Становлення владних структур.</p> <p>2. Формування політичної системи. Конституційний процес. Сучасне політичне життя в Україні.</p> <p>3. Проблеми реформування економіки.</p> <p>4. Формування концепції зовнішньополітичного курсу. Альтернативні варіанти геополітичної орієнтації України. Західний напрям зовнішньої політики. України та держави СНД.</p> <p>5. Розвиток культурної сфери. Шляхи духовного відродження народу.</p>	2	Аудиторія	Мультимедійний проектор М-1-5
	Усього		20		

Самостійні заняття

Назва модулів	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	Кільк.	Форма звітності та контролю
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Україна в ІХ –друга половина ХІХ ст.	1. Феномен української історії. Підготувати реферат, обравши одну з наступних тем: 1. Предмет, методи, принципи і функції історії України. 2. Періодизація, історіографія, джерела історії України. 3. Найвидатніші українські історики. 4. Походження слова «Україна».	4	Реферат
	2. Доісторичний період в історії України. Підготувати доповідь, обравши одну з наступних тем: 1. Перші згадки про існування людини на території України. 2. Слов'янський етногенез. 3. Зародження державності у східних слов'ян. 4. Язичництво і міфологія у східних слов'ян.	4	Доповідь
	3. Україна – Русь (ІХ ст. - перша половина ХІV ст.). Підготувати доповідь, обравши одну з наступних тем: 1. Походження термінів «Русь», «Руська земля».	6	Доповідь

	<p>2. Нормани на Русі.</p> <p>3. Громадянська війна в Галицько-Волинській державі в першій половині XII ст.</p> <p>4. Західна політика Галицько-Волинської держави.</p> <p>5. Унія між православною та католицькою церквою в середині XIII ст.: легенда та дійсність.</p> <p>6. Галицько-Волинський літопис – пам'ятник політичної думки України XIII ст.</p>		
	<p>4. Литовсько-польська доба української історії (II половина XIV ст. – перша половина XVII ст.).</p> <p>Підготувати доповідь, обравши одну з наступних тем:</p> <p>1. Польсько-литовська війна за українські землі у XIV ст.</p> <p>2. Полемічна література кінця XVI – початку XVII ст. як пам'ятник політичної думки в Україні.</p> <p>3. Брестська церковна унія: причини та наслідки.</p>	4	Доповідь
	<p>5. Козацтво в історії України (II половина XV – XVIII ст.)</p> <p>Підготувати доповідь, обравши одну з наступних тем:</p> <p>1. Козацтво – провідна соціально-політична</p>	4	Доповідь

	<p>сила України в першій половині XVII ст.</p> <p>2. Селянська війна (1648-1652 рр.) та її політичні наслідки.</p> <p>3. Причини погіршення геополітичного становища України в 1652-1653 рр.</p> <p>4. Визвольна війна українського народу і Слобожанщина.</p> <p>5. Ліквідація Запорізької Січі.</p>		
	<p>6. Україна під впливом Російської та Австро-Угорської імперії на кінці XVIII ст. – початку XX ст.</p> <p>Підготувати реферат, обравши одну з наступних тем:</p> <p>1. Політика русифікації на українських землях у XVIII ст.</p> <p>2. Загострення політичної ситуації на Правобережжі. Відновлення польсько-шляхетської влади.</p> <p>3. Кирило-Мефодіївське товариство – перша підпільна організація в Україні.</p> <p>4. Становлення українознавства в першій половині XIX ст.</p> <p>5. «Історія Русів» - перша політична історія України.</p> <p>6. Громадський рух в Україні та його ідеологи.</p> <p>7. Українська політична думка в другій половині XIX ст., М. Драгоманов.</p>	4	Реферат

<p>Модуль 2. Змістовий модуль 2. Україна у ХХ – початку ХХІ ст.</p>	<p>7. Боротьба за відродження державності України (1917-1920 рр.).</p> <p>Підготувати реферат, обравши одну з наступних тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Махновщина як барометр бездержавної позиції селянських мас. 2. Політичний портрет С.В. Петлюри. 3. Перебіг польсько-українських відносин у 1918-1920 роках. 4. Українізація та українське національне відродження 20-х років. 	4	Реферат
	<p>8. Україна в умовах становлення комуністичного режиму.</p> <p>Підготувати доповідь, обравши одну з наступних тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політика українізації. 2. Харків – столиця радянської України. 3. Українські землі в експансіоністських планах фашистської Німеччини. 4. «Радянізація» українських земель та її наслідки. 	4	Доповідь

	<p>9. Україна у Другій світовій війні та першому повоєнному десятилітті.</p> <p>Підготувати доповідь, обравши одну з наступних тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Харківщина в роки Великої Вітчизняної війни. 2. Антигітлерівська коаліція: союз заради перемоги. 3. Проблема колабораціонізму під час Другої світової війни. 4. Війна втрачених надій: український націоналізм у Другій світовій війні. 5. Ціна перемоги: втрати українців за часи Другої світової війни. 	4	Доповідь
	<p>10. Україна у 60-80-ті роки ХХ ст.</p> <p>Підготувати доповідь, обравши одну з наступних тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Україна в період лібералізації суспільного життя. 2. Соціально-економічний розвиток України в умовах кризи тоталітарної системи. 3. Течія «Шестидесятників». 4. Соціально-політичний розвиток України в 70-80-ті роки. 	4	Доповідь
	<p>11. Розвиток незалежності України.</p> <p>Підготувати доповідь, обравши одну з наступних тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний устрій сучасної України. 2. Прийняття нової Конституції. 	6	Доповідь

	<p>3. Україна і СНД: проблеми, підходи та перспективи.</p> <p>4. Українсько-російські відносини на сучасному етапі.</p> <p>5. Міжнаціональні відносини в Україні.</p> <p>6. Релігійні відносини в Україні.</p>		
Усього		48	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бойко О.Д. Історія України: підручник / О.Д. Бойко.- 7-е вид.,стер.- Київ:Академія, 2018.- 720 с.
2. Довідник з історії України: А-Я: посібник для серед. загальноосв. навч.закладів / За ред.: І. Підкови, Р. Шуста.- 2-ге вид., доопр.і доповн.- Київ: Генеза, 2001.- 1136 с.
3. Історія України: Курс лекцій: у 2 кн. Кн.1 від найдавніших часів до кінця ХІХ ст. / Мельник Л.Г., Гуржій О.І., Демченко М.В. та ін.- Київ: Либідь, 1991.- 576 с.
4. Іваненко В.В. Історія радянської держави (1917-1991 рр.) :навч.посіб. для студентів вищ.навч.закладів /В.В. Іваненко, А.І. Голуб, А.Ю. Шевченко.- Дніпропетровськ: ДНУ, 2007.- 575 с.
5. Лановик Б.Д. Історія України : навч.посіб / Б.Д. Лановик, М.В. Лазарович.- Київ: Знання, 2001.- 698 с.
6. Новітня історія України, 1900-2000: підручник для студ.іст.спец.вищ.навч.закладів / А.Г. Слюсаренко, В.І. Гусев, В.М. Литвин та ін..-2-е вид.,перероб і доповн.- Київ: Вища школа, 2002.- 719 с.
7. Пасічник М.С. Історія України та її державності: конспект лекцій / М.С. Пасічник, С.М. Пасічник, О.М. Васишин.- Львів: Укр.акад.друкарства, 2011.- 759 с.
8. Савченко Н.М. Історія України: модульний курс / Н.М. Савченко, М.К. Подольський: навч. Посібник.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006.- 544 с.
9. Світлична В.В. Історія України: навч. посібник для студентів неісторичних спеціальностей вищ.закл.освіти / В.В. Світлична.- 4-е вид.випр. і допов.- Львів: «Новий Світ- 2000», 2004, 304 с.
10. Остафійчук В.Ф. Історія України: Сучасне бачення: навч. посібник / В.Ф. Остафійчук.- Київ: Знання-Прес, 2008.- 424 с.
11. Танцюра В.І. Історія України : навч. посіб./ В.І. Танцюра, С.М. Куліш, О.О. Пересада.= Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016.- 490 с.

Додаткова:

12. Ілюстрована енциклопедія історії України (від найдавнішого часу до кінця ХVІІІ ст..) / Авт. Тексту О. Кучерук.- Київ: Спалах ЛТД, 1998.- 216 с.:іл.
13. 100 найдавніших українців /Авт. Статей: М. Гнатюк, Л. Громовенко, Л. Семака та ін..- Київ: Орфей, 2001.- 584 с.
14. 1000 фактів про Україну /упоряд. В.М. Скляренко.- Харків: Фоліо, 2013.-315 с.
15. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник / А.П. Пономарьов, Л.Ф. Артюх, Т.В. Косміна та ін..= Київ, 1993.- 256 с.:іл..
16. Яневський Д.Б. Проект «Україна»: відомі історії нашої держави / Данило Яневський.- Харків: Фоліо, 2017.- 287 с.

**ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ
ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (М)**

Шифр	Назва методичної розробки
М-1	Фролов С.В. Інструктивно – методичні матеріали до семінарських занять з дисципліни «Історія України» для студентів спеціальності: 207 – «Водні біоресурси та аквакультура».- ХДЗВА, 2019.
М-2	Фролов С.В. Інструктивно – методичні матеріали до самостійної роботи з дисципліни «Історія України» для студентів спеціальності: 207 – «Водні біоресурси та аквакультура».- ХДЗВА, 2019.
М-3	Методичні рекомендації до семінарських занять з курсу «Історія України» для тем 1-8. -ХДЗВА, 2018.-27 с.
М-4	Фролов С.В. Історія України. Конспект лекцій. – Харків:РВВ ХДЗВА, 2018.- 97 с.
М-5	Фролов С.В. Історія України. Робочий зошит. – Харків:РВВ ХДЗВА, 2018. – 70 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу, прийнятому в академії

Контроль успішності студентів складається з поточного та підсумкового контролів. Поточно-модульний контроль здійснюється постійно протягом семестру та включає :

- активність на лекції та семінарі;
- оцінку виконання практичних завдань на семінарських заняттях;
- перевірку оформлення конспектів чи усна здача окремих питань лекцій відведених для самостійного опрацювання;
- захист звітів з індивідуальних завдань (реферат або презентація);
- оцінку виконання тестових модульних робіт.

Згадані компоненти генерують бали, які фіксуються в журналі академічної групи.

Розподіл балів, які отримують студенти, та шкала оцінювання

Критерії оцінювання роботи студентів

Присутність на лекції оцінюється 1 бал (Л).

Відвідування та активність під час семінарських занять (далі СЗ); виконання самостійної роботи далі (СР) та індивідуальної роботи – написання або презентація реферату (далі ІР) оцінюється наступним чином.

Оцінка 4 за СЗ; 3 за СР і 7 за ІР (1-й модуль) та 4 за СЗ; 3 за СР; 9 за ІР (2-й модуль) = (90-100 балів) виставляється, якщо студент має системні знання , уміє їх самостійно набувати, добре інформований про історичні події, аналізує та прогнозує їх з використанням набутих теоретичних знань, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу; самостійно виконує індивідуальну роботу; логічно, послідовно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; активно використовує знання в практичній діяльності, самостійно виконує 91-100% завдань.

Оцінка 3 за СЗ; 2.5 за СР; 6 за ІР (1-й модуль) і 3 за СЗ; 2.5 за СР; 8 за ІР (2-й модуль) (82-89 балів) виставляється якщо, студент здатен самостійно вивчати матеріал; має і власно аргументує свою відповідь ; добре інформований про історичні події , аналізує їх з використанням набутих

теоретичних знань, спроможний з допомогою викладача підготувати реферат, самостійно і постійно оволодіває додатковою інформацією; самостійно виконує 81-90% завдань.

Оцінка 2.5 за СЗ; 2 за СР і 5 за ІР (1-й модуль) і 2.5 за СЗ; 2 за СР і 7 за ІР (2-й модуль) (74-81 бал) виставляється якщо, студент має повні та глибокі знання з вітчизняної історії, аналізує їх з використанням набутих теоретичних знань; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; самостійно виконує 71-80% завдань.

Оцінка 2 за СЗ; 1.5 за СР; 4 за ІР (1-й модуль) і 2 за СЗ; 1.5 за СР і 6 за ІР (2-модуль) (64-73 бали) виставляється якщо, студент вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує явища і події, вміє застосовувати знання у нестандартних ситуаціях; здатен до самостійного опрацювання матеріалу, але потребує консультацій з викладачем; виконує прості творчі завдання; самостійно виконує 61-70% завдань.

Оцінка 1 за СЗ; 1 за СР; 3 за ІР (1-й модуль) і 1 за СЗ; 1 за СР і 5 за ІР (2-й модуль) (60-63 бали) виставляється якщо, студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти частиною заданого матеріалу, формулює історичні процеси, наводить приклади, знає основні історичні події, намагається їх аналізувати; відповіді непослідовні та нелогічні; самостійно виконує 55-60% завдань.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за поточну роботу дорівнює :

1-й модуль – (4 бала x 5 СЗ) + (3 бала x 6 СР) + (1 бал x 5Л) + 7 балів за ІР = 20+18+5+7 = 50 (балів)

2-й модуль – (4 бали x 5 СЗ)+(3 бали x 5 СР)+(1 x 6Л)+ 9 балів за ІР = 20+15+6+9 = 50 (балів)

Підсумковий тестовий модуль включає 25 тестів – ціна кожного тесту 4 бали, тобто максимальна кількість балів за тестовий модуль складає 100 балів, з яких для розрахунку змістового модулю беруть 50%. Тобто, кожний змістовий модуль за результатами виконання оцінюється максимальною кількістю балів – 100. Ця сума балів складається з балів отриманих за модульну роботу – 50 балів, та балів, отриманих у процесі поточного контролю (виконання ІР, відвідування лекцій та активності на семінарах; виконання самостійної роботи та інших видів завдань) 50 балів.

Оцінку за результатами модулів студент отримує як середнє арифметичне від сумів балів за модулі $[(1+2)/2]$ (табл. 1)

Таблиця 1

модулі	№ теми	Лекція (Л)	Семинар. (СЗ)	Самост. (СР)	Інд. (ІР)	підсумк контроль	разом
модуль 1	1	1	1-4	1-3			
	2	1	1-4	1-3			
	3	1/1	1-4 1-4	1-3			
	4	1	1-4	1-3			
					1-3	3-7	30-50
				1-3			
разом max		5	20	18	7	50	100
модуль 2	5	1/1/1	1-4	1-3			
			1-4				
	6	1	1-4	1-3			
	7	1/1	1-4 1-4	1-3			
				1-3	5-9	30-50	
разом max		6	20	15	9	50	100

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше. Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з

письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно скласти зараховані модулі. Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня.

Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів стогового (іспит) та поточного (модульних) контролів (табл.2). Тестовий іспит складається із 50 тестів, ціною в 2 бали кожний і максимально може дорівнювати 100 балам з яких для розрахунку підсумкової оцінки з дисципліни беруть 50%.

Таблиця 2

Розподіл балів, які отримують студенти. Модулі	Кількість балів за видами робіт					
	Тести	Лекц. (Л)	Семінар. (СЗ)	Індивід. (ІР)	Самост. (СР)	Всього -го
1	50	5	20	7	18	100
2	50	6	20	9	15	100
Всього за модулі [(1+2) / 2].	-	-	-	-	-	100
Всього за модулі – з коефіцієнта 0,5	-	-	-	-	-	50
Підсумковий контроль (іспит)						100
Підсумковий контроль (іспит з коефіцієнта 0,5)	-	-	-	-	-	50
Разом						100

Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100. Кількість балів, отриманих студентом при оцінюванні залікового модулю, та підсумковий бал поточної

успішності з дисципліни співвідносяться з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 3.

Таблиця 3

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

Викладач зобов’язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для екзамену не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

